

סדר הלימוד ליום י טבת [יום 99 בשנה]

וַיָּאֵת שְׁנֵי בָנֶיהָ. אָמַר רַבִּי חֵיִיא, וְכִי בָנֶיהָ וְלֹא בָנָיו שֶׁל מֹשֶׁה? אֲלֹא מִשּׁוּם שֶׁהִיא הִשְׁתַּדְּלָה אַחֲרֵיהֶם בְּלִי בַעֲלָהּ, קָרָאָה לָהֶם הַתּוֹרָה בָּנֶיהָ וְלֹא בָנָיו. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אִף עַל גַּב שְׂבָנֵי מֹשֶׁה הָיוּ, דְּבָר אֲמַת בָּנֶיהָ וְדָאִי. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, הָרִי מֹשֶׁה הָיָה מְזֻדָּג בְּמָקוֹם אַחֵר קָדוֹשׁ עֲלִיוֹן, וְלֹא כְבוֹדוֹ לִקְרֹא לָהֶם בָּנָיו. עַכְשָׁו, אִף עַל גַּב שְׂבָנָיו הָיוּ, מִשּׁוּם כְּבוֹד אוֹתוֹ מָקוֹם שֶׁהֻזְדָּג בּוֹ, קָרָא לָהֶם כָּאֵן בָּנֶיהָ, וְאַחֵר כֶּךָ קָרָא לָהֶם בָּנָיו. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁאוֹתָהּ הִשְׁעָה שֶׁהִגִּיעוּ, הָיָה מֹשֶׁה מְדַבֵּר בְּשִׁכְנָה. אַחֵר שֶׁנִּפְרָד וַיֵּצֵא אֶל חֲמִיו, אִזְ כְּתוּב וַיָּבֵא יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה וּבָנָיו וְאֶשְׁתּוֹ וְגו'.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶלְעָזָר אֶלְעָזָר, אֲנִי רוֹאֶה שֶׁבִּפְרָשָׁה הַזֹּאת שֶׁאֵתָּה מִתְחִיל אֶת הַדְּבָר כְּרֹאוֹי, אֵן הַסִּיּוֹם לֹא כֶּךָ. וְדָאִי בְּשִׁבִּיל כְּבוֹד הַשִּׁכְנָה, הַזְדָּגוֹת הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁנֻּזְדָּגָה בְּמֹשֶׁה, כְּתוּב בָּנֶיהָ. וְאִם תֹּאמַר, וְהָרִי כְּתוּב וַיָּבֵא יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה וּבָנָיו וְאֶשְׁתּוֹ אֵל מֹשֶׁה? הַכֹּל הוּא כָּלָל אֶחָד. וּבָנָיו – בָּנָיו שֶׁל יִתְרוֹ, שֶׁהָרִי לְאַחֵר שֶׁבָּא אֵלָיו מֹשֶׁה, הָיוּ לוֹ בָּנִים.

וְכָךְ הָיָה בִּיעָקֵב, שֶׁכִּיּוֹן שֶׁבָּא אֶל לָכֵן וְשֵׁם בּוֹ אֶת דִּיּוּרוֹ, הָיוּ לוֹ בָּנִים. אִף כָּאֵן מֹשֶׁה, כִּיּוֹן שֶׁשֵּׁם דִּיּוּרוֹ בִּיתְרוֹ, הָיוּ לִיתְרוֹ בָּנִים, וְאֵת כָּל בֵּיתוֹ הֵבִיא עִמּוֹ לְהַכְנִיסָם תַּחַת כִּנְפֵי הַשִּׁכְנָה. וַיִּתְרוֹ אָמַר לְמֹשֶׁה, אֲנִי חֹתֶנְךָ יִתְרוֹ בָּא אֵלֶיךָ וְאֶשְׁתְּךָ וְשְׁנֵי בָנֶיהָ עִמָּה. כְּתוּב וְשְׁנֵי בָנֶיהָ, וְלֹא כְּתוּב וְשְׁנֵי בָנֶיהָ. (וַיָּבֵא יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶ׈ה וּבָנָיו) בָּנִים הָיוּ לוֹ לִיתְרוֹ, שֶׁכְּתוּב (שׁוֹפְטִים א) וּבְנֵי קִינִי חֹתֵן מֹשֶׁה עָלוּ מֵעִיר הַתְּמָרִים. וּבָנָיו הַשְּׂאִיר עִם מֹשֶׁה.

וַיָּבֵא יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה. פֶּתַח וְאָמַר, (ישעיה ב) וְהָלַכּוּ עַמִּים רַבִּים וְאָמְרוּ לָכּוּ וְנַעֲלָה אֶל הָרִ' ה' וְגו'. פֶּסוּק זֶה פֶּרֶשׁוֹהוּ בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת. אֲבָל עֲתִידִים שָׂאֵר הָעַמִּים לָלֶכֶת וּלְכַתֵּת רַגְלֵיהֶם לְהַכְנִס תַּחַת כִּנְפֵי הַשִּׁכְנָה. לָכּוּ וְנַעֲלָה – כָּל אֱלִילֵי הָעוֹלָם יֵשׁ לָהֶם יְרִידָה, וּמִי שֶׁנִּדְבַּק בְּקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יֵשׁ לוֹ עֲלִיָּה.

אֶל הָרִ' ה' – זֶה אֲבָרְהָם, שֶׁכְּתוּב (בראשית כב) אֲשֶׁר יֹאמַר הַיּוֹם בְּהָרִ' ה' יִרְאֶה, שֶׁהָרִי אֲבָרְהָם קָרָא לוֹ הָרִ'. מִה הָרִ' הַפֶּקֶר לְכָל מִי שְׂרוּצָה בְּעוֹלָם, אִף מָקוֹם קָדוֹשׁ זֶה הַפֶּקֶר כִּנְגַד כָּל מִי שְׂרוּצָה בְּעוֹלָם. אֶל

בית – זה יַעֲקֹב, שֶׁקָּרָא לְמָקוֹם זֶה בֵּית, שֶׁכָּתוּב (שם כח) אֵין זֶה כִּי אִם בֵּית אֱלֹהִים.

דָּבָר אַחֵר הָרַ וּבֵית – אָף עַל גֵּב שֶׁהַכֹּל דִּרְגָה אַחַת, מַעֲלָה לְזֶה מִן זֶה. הָרַ לְשָׂאֵר הָעַמִּים, כְּשֶׁבָּאִים לְהַכְנִס תַּחַת כְּנָפָיו. בֵּית לְיִשְׂרָאֵל, לְהִיּוֹת עִמָּם כְּמוֹ אִשָּׁה לְבַעֲלָהּ, בְּדִיּוֹר אֶחָד בְּשִׁמְחָה, וְרוֹכֶצֶת עֲלֵיהֶם כָּאִם עַל הַבָּנִים.

בָּא וְרָאָה מַה כָּתוּב כָּאֵן בֵּיתָרוֹ, וַיָּבֹא יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ אֶל מֹשֶׁה וְגו'. כִּיּוֹן שֶׁכָּתוּב אֶל מֹשֶׁה, לָמָּה כָּתוּב אֶל הַמְּדַבֵּר? אֵלֹא הָעֵקֶר שֶׁל הַכֹּל לָמָּה שֶׁהִיָּה בָּא, אֶל הַמְּדַבֵּר. וּמַהוּ? הָרַ הָאֱלֹהִים, שֶׁזֶּהוּ מָקוֹם לְגֵרִים לְהִתְגַּיֵּר. וְעַל זֶה כָּתוּב אֶל מֹשֶׁה אֶל הַמְּדַבֵּר. לְמֹשֶׁה לְגֵיִר אוֹתָם וּלְהַכְנִיסָם תַּחַת כְּנָפֵי הַשְּׂכִינָה. אֶל הַמְּדַבֵּר הָיוּ בָּאִים, שֶׁהוּא הָרַ הָאֱלֹהִים, לַעֲשׂוֹת בָּהֶם נִפְשׁוֹתָם.

וְלָכֵן עֹמֵד אוֹתוֹ מָקוֹם בְּסוֹד שֶׁל הָרַ, שֶׁכָּל מִי שְׁרוּצָה זֹכָה בּוֹ. וְנִקְרָא גֵר צֶדֶק. וְהָרַ בְּאַרְנוֹ, גֵּר – אָף עַל גֵּב שֶׁנִּדְבֶּק בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ עֲלִיּוֹן זֶה, כִּיּוֹן שֶׁעֲזַב אֶת עַמּוֹ וְאֶת אֲבוֹתָיו (וְנִדְבֶּק בְּכִרְיָתוֹ), גֵּר (צֶדֶק) נִקְרָא, כְּמִי שֶׁשָּׂם מְדוּרוֹ בְּמָקוֹם שֶׁלֹּא הִכִּיר מִקֵּדָם לָכֵן.

רזא דרזין

וְאַתָּה תַּחֲזֶה מְכַל הָעַם. זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם. זֶה סֵפֶר מֵאוֹתָם סִפְרִים נִסְתָּרִים וְעֵמֻקִּים (זֶה סֵפֶר מֵאוֹתָם נִסְתָּרִים וְעֵמֻקִּים). אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הִרְמַתִּי יָדַי בְּתַפְלָה לְמִי שֶׁבָּרָא אֶת הָעוֹלָם, שֶׁאָף עַל גֵּב שֶׁכִּפְסוּק הָיָה גָלוּ הָרָאשׁוֹנִים נִסְתָּרוֹת עֲלִיּוֹנִים, יֵשׁ לְהַתְּבוֹנֵן וּלְעִיֵּן בְּסוֹדוֹת שֶׁל סֵפֶר אָדָם הָרָאשׁוֹן שֶׁמֶשֶׁם נִמְשָׁךְ סִפְרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ.

זֶה – שֶׁהַכֹּל תָּלוּי בּוֹ. זֶה – עֵץ הַחַיִּים. זֶה – וְלֹא אַחֵר שֶׁגָּלָה. (מַהוּ) זֶה – כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת יב) הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֹאשׁ חֳדָשִׁים. זֶה נִיסָן וְלֹא אַחֵר.

זֶה סֵפֶר – לְהַתְּבוֹנֵן וּלְגַלּוֹת תּוֹלְדוֹת אָדָם, עֵץ שֶׁמִּגְלָה תּוֹלְדוֹת אָדָם וְעוֹשֶׂה פְּרוּת לְהוֹצִיא עוֹלָם. זֶה סֵפֶר – לְדַעַת חֻכְמָה נִסְתָּרָה וְעֵמֻקָּה, שֶׁנִּמְסְרָה לְאָדָם הָרָאשׁוֹן בְּדִיוֹקָן שֶׁל בְּנֵי אָדָם. חֻכְמָה זוֹ נִמְסְרָה לְשְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ, וַיִּרַשׁ אוֹתָהּ וְכָתַב בְּסִפְרוֹ.

לְמִדְנֵנוּ שֶׁמֶשֶׁה הִתְקַשָּׁה בָּזֶה, עַד שֶׁבָּאָה שְׂכִינָה וּלְמַדָּה אוֹתוֹ, וְהָיָה רֹאתָה וּבִחְרָה אֶת כָּל הָאֲנָשִׁים הֵלְלוּ שֶׁנֶּרְאִים בְּפִרְצוֹף, וְשֵׁם

מֹשֶׁה לָמַד אֶת הַחֻכָּה הַזֹּאת וְנִכְנַס לְתוֹכָהּ. זֶהוּ שְׁכָתוּב וְאַתָּה תַּחֲזֶה מִכָּל הָעָם. הֵהוּא שְׁכָתוּב בּוֹ (תהלים קב) וְאַתָּה הוּא וּשְׁנוּתִיךָ לֹא יִתָּמוּ.

(נחמיה ט) וְאַתָּה מְחִיָּה אֶת כָּלָם. (תהלים ג) וְאַתָּה ה' מִגֵּן בְּעַדִּי.

וְאַתָּה תַּחֲזֶה, וְתַתְּבוֹנֵן בָּזֶה. אַתָּה וְלֹא אֲחֵר, לְדַעַת וּלְהַתְּבוֹנֵן בְּשֵׁשִׁים רַבּוּא. בְּשֵׁשֶׁה צְדָדִים יֵשׁ לְהַתְּבוֹנֵן. בְּדִיוקְנָאוֹת שֶׁל בְּנֵי אָדָם, וּלְדַעַת הַחֻכָּה עַל בְּרִיָּה. וְאַלֶּה הֵם בְּשֹׁעַר, בְּעֵינִים, בְּחֹטֶם, בְּשִׁפְתַּיִם, בְּפִי, בְּאֹתָם שְׂרֻטוּי הַיָּדִים. וּבְשֵׁשֶׁת הַצְּדָדִים הִלְלוּ כְּתוּב וְאַתָּה תַּחֲזֶה. (עד כאן לשון הקודש)

וְאַתָּה תַּחֲזֶה, בְּשֹׁעַר

(לשון הזוהר בארמית)

השלמה מוההשמטות (מובא בח"א סימן מה)

בְּשֹׁעַר, בְּגוּוֹנֵין דְּשֹׁעַר. בְּאֵרִיכוּ דְּשֹׁעַר. בְּקִמִּיטוּ דְּשֹׁעַר. בְּמִצְחָא, בְּקִמִּיטוּ דְּמִצְחָא, בְּאֵרִיכוּ, בְּפּוֹתֵיָא. בְּשְׂרֻטוּיָן. בְּאוּדְנֵין, בְּשֹׁעַר דְּנַחֲת עֲלֵיהוּ, אוֹ תַּחֲתֵיהוּ, אוֹ אֲבַתְרֵיהוּ דְּאוּדְנֵין. בְּאַנְפִּין. בְּעֵינֵין. בְּגוּוֹנֵין דְּעֵינֵין. בְּקִרְצִין דְּעֵינֵין. וְכָל נְבִיאֵי לֹא הָווּ מְשִׁיגִין לְנִבּוּאָה דְּאִיהִי בְּרַתָּא דְּמִלְכָּא, וְלֹא מְשִׁיגִין לָהּ בְּכָל אֶתֶר, כְּמוֹ מֹשֶׁה.

אַלְּא, מְנַהֵן הָווּ מְשִׁיגִין לָהּ בְּרִישׁ"א. מְנַהֵן בְּאֲדִנִּין בְּשִׁמְיעָה. מְנַהֵן בְּעֵינֵין בְּרִאִיָּה. מְנַהֵן בְּחוּטְמָא בְּרִיחָא. מְנַהֵן בְּאַנְפִּין בְּדַבּוּר מְנַהֵן בְּיָדִין לְקַבְּלָא דוֹרוֹן. מְנַהֵן בְּרַגְלֵין הָדָא הוּא דְּכָתִיב (יחזקאל ב') בֶּן אָדָם עֶמּוּד עַל רִגְלֶךָ.

אַלְּיָן דְּקִימִין בְּצִלּוֹתָא בְּעִמְדָּה וּמִטְרוֹנִיתָא קָמַת בְּגִינִיָּהוּ בְּגִין דְּאֵלִין דְּאֶתְקִרְיָאוּ רַגְלֵין אֵינוֹן עֲבָדִין בְּג' רֵאשׁוֹנוֹת וּבְג' אַחֲרוֹנוֹת וּבְאַמְצָעִיּוֹת דְּצִלּוֹתָא וּבְגִין דָּא צָרִיךְ עֲבָדָא לְמַהֲוֵי בְּעִמְדָּה קָדָם מִטְרוֹנִיתָא אוֹ קָדָם מִלְכָּא וּמִטְרוֹנִיתָא דְּתֵהָא יִתְבָּא וּבְזִמְנָא דְּנִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם כָּלֵהוּ נִפְקֵי רַגְלֵין וּפְקָה דְּאֶת אֲמֹר (שמות ו' י"ב) כִּשְׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף רַגְלֵי וְכָלֵהוּ הָווּ עֲבָדִין כְּמָה דְּאֶת אֲמֹר (ויקרא כ"ה) כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים, מִיָּד דְּאֶתָּא מֹשֶׁה קָרָא לוֹן בְּנֵין. הָדָא הוּא דְּכָתִיב (שמות ד') בְּנֵי בְכָרֵי יִשְׂרָאֵל:

קָם חַד סָבָא מֵאֵלִין דְּנַחֲתוּ מִמִּתִּיבְתָּא וְאֲמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא וְהָא כְּתוּב דְּנִפְקֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, קָרָא לוֹן עֲבָדִין. אֲמַר, וְדָאֵי הֵכִי הוּא.

אבל הוּוּ בְּהוֹן דְּאַתְקְרִיאוּ בְּנִין וּבְהוֹן הוּוּ עֲבָדִין, וּבְהוֹן עַם. כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר, שְׁלַח אֶת עַמִּי אֲבָל עֲבָדִין הוּוּ שֵׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף רִגְלִי. אָמַר זַכָּא חוּלְקָא דְּבוּצִינָא קְדִישָׁא דְּהָכִי נִהְרָא בִּיה אורִייתָא. לְבַתֵּר דְּהוּוּ נִפְקִין פְּלִיג לֹון קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְתַלַּת סְטָרִין. בְּנִין לְסְטָרָא חַד. עֲבָדִין לְסְטָרָא חַד. עֲמָא לְסְטָרָא חַד. וְהָא אוקְמוּהָ. וּבְגִין דָּא רִגְלִי'ן. עַלִייהוּ אַתְמַר (יחזקאל ב') בֵּן אָדָם עֲמוּד עַל רִגְלִיךָ וְאִי עֲאֲלִין בְּצִלּוֹתָא בְּדַחֲלִיו וּרְחִימוּ דִּי'הָ הָא הִיכְלָא אַתְפַּתַּחַת לְגַבִּייהוּ כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (תהלים נ"א) אֲדָנִי שְׁפַתִּי תִפְתָּח: (עד כאן מההשמטות).

בְּקִמִּיטִין דְּמַצָּחָא, בְּאֲלִין קְרִיצִין דְּעַל עֵינִין. מְכַל הָעַם, בְּעֵינִין. בְּדוּקִין דְּעֵינָא, וּבְקִמִּיטִין דְּתַחֲוֹת עֵינָא. אֲנָשִׁי חֵיל, דְּבָהוּ חֵילָא לְמִיקָם בְּהִיכְלִין דְּמִלְכָּא. בְּצַהֲיָבוּ דְּאַפִּין. בְּאַפִּין, בְּקִמִּיטוּ דְּאַפִּין. בְּרִשִׁימוּ דְּבָהוּ בְּדִיקָנָא. שְׁנָאִי בְּצַע, בְּיָדִין, בְּשִׁרְטוּטֵי יָדִין, רְשִׁימִין דְּבָהוּ. וְכִלְהוּ שִׁית סְטָרִין רְמִיזִין הָכָא, דְּאַתְמַסְרוּ לְמַשָּׁה, לְאַסְתַּפְלָא וּלְמַנְדַּע חֲכַמְתָּא סְתִימָאָה, וְחֲכַמְתָּא דָּא, יִרְתֵּן זַכָּאִי קְשׁוּט בְּדָקָא יָאוֹת, זַכָּאָה חוּלְקִיהוּן.

בְּתִיב (איוב י) עוֹר וּבָשָׂר תִּלְבִּישֵׁנִי וְגו', כְּגוֹנוֹנָא דָּא עֲבַד קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעִילָא, דְּרִגִּין עַל דְּרִגִּין, אֲלִין עַל אֲלִין, סְתִימִין גּוֹ סְתִימִין, וְחִיילִין וְרִתִּיכִין, אֲלִין עַל אֲלִין, הָכִי עֲבִיד בְּכָל אֵינוֹן, עֲרָקִין וְגִידִין, וְאֲלִין אֵינוֹן גְּרָמִין, וְקִימִין בְּקִיּוּמָא דְּדִרְגִין עֲלָאִין, וְאֲלִין אֲקִירוֹן בְּשָׂר, דְּרִגִּין וְשִׁלְטָנוּתָא דְּקֶץ כָּל בְּשָׂר, וְכָל אֵינוֹן דְּאַתְהֶנוֹן מִתְנַנָּא דְּבָשָׂר, דְּרִיחִין דְּקִרְבָּנִין, וְאַחֲרָנִין דְּשִׁלְטִין בְּבָשָׂר. וְעִילָא מְכִלְהוּ עוֹר, מִשְׁכָּא (דְּאַתְפִּשְׁטוּתָא דְּרִקִּיעָא וְאִיהוּ עוֹר דְּמִשְׁכָּא) דְּחָפִי עַל כָּלָא.

כְּגוֹנוֹנָא דְּעֲבַד קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּכָבִים וּמַזְלוֹת בְּמִשְׁכָּא דְּרִקִּיעָא, לְאַסְתַּפְלָא בְּהוּ, וְאֵינוֹן אֶתְתַּת הַשְּׁמַיִם, וּלְמַנְדַּע בְּהוּ חֲכַמְתָּא. הָכִי עֲבַד קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּבִנֵי נֶשָׂא, רְשִׁימִין וְקִמִּיטִין בְּהִהוּא פְּרָצוּפָא דְּאָדָם, כְּאֵינוֹן כְּכָבִים וּמַזְלוֹת, לְמַנְדַּע וּלְאַסְתַּפְלָא בְּהוּ חֲכַמְתָּא סְגִיא, וּלְאַתְנֶהְגָּא בְּהוּ גּוּפָא.

כְּמָה דְּמִתְחַלְפִי בְּמִשְׁכָּא דְּרִקִּיעָא, חִיזוּ דְּכְכָבִיא וּמַזְלֵי, לְפּוֹם עוֹבְדִין דְּעִלְמָא, הָכִי מִתְחַלְפִין חִיזוּ דְּרְשִׁימִין וְקִמִּיטִין בְּמִשְׁכָּא דְּבִר נֶשׁ, לְפּוֹם עוֹבְדוֹי מְזֻמֵּן לְזֻמֵּן. וּמִלִּין אֲלִין לָא אַתְמַסְרוּ אֶלָּא לְזַכָּאִי קְשׁוּט, לְמַנְדַּע וּלְאַלְפָּא חֲכַמְתָּא סְגִיא.

זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם, מִזְמַן לְזְמַן, לְפָנֶיךָ עוֹבְדֵי דָאָדָם, הָכִי
אֶתִּילִידוֹ, וְאֶתְרִשִּׁימוֹ וְאֶתְחַלְּפוּ בֵּיהֶם רְשִׁימִין מִזְמַן לְזְמַן. דְּהָא
בְּזִמְנָא דְרוּחַ קֳדָשָׁא שְׂרָא בְּגוּיָה, הָכִי עָבִיד תּוֹלְדוֹת, וְאַחֲזִי רְשִׁימִין
הֵהוּא רוּחַ לִבְר.

וּבְזִמְנָא דְּמִתְעַבְרָא וְזוּ מְנִיה רוּחַ קֳדָשָׁא, וְאַתִּיא רוּחַ מְסַאָבָא, וְהֵהוּא
רוּחַ מְסַאָבָא הוּא מְכַשְׁכְּשָׁא בְּגוּיָה, וְאַחֲזִי לִבְר חִיזו
וְרְשִׁימִין יְדִיעָאן, דְּאַשְׁתַּמוּדְעָן בֵּיהֶם בְּקִמִּיטִין בְּמִשְׁכָּא לִבְר. (וּאָף עַל גַּב
דְּשַׁעְרָא וּמִצְחָא וְחוּטְמָא וְעֵינֵינִין, וְכָל אֵינֹן סִימְנִין, קִימִין עַל קִירְמִיָּהוּ).

זר"ה פִּס"ץ, אֵת דָּא דְּמִתְחַלְּפָא תְּדִיר בְּהָא חֲכָמְתָּא. בְּאֵת זִי"ן, מְלָה
דְּקִימָא בְּשַׁעְרָא הָוָה וְסִימְנִיָּךְ זִי"ן, וּמֵאֲנִי קָרְבָּא דְּשִׁמְשׁוֹן,
בְּשַׁעְרָא. וְדָא הוּא נִזְרָא דְּאֱלֹהִים עָלֶיהָ.

שַׁעְרָא דְּקִימָא לְאַשְׁתַּמוּדְעָא, וְתִלְיָא. דָּא קִימָא בְּאֵת ז', וְאַתְחַבְּר
בֵּיהֶם אֵת צ'. דָּא עָאֵל וְאַפִּיק ס'.

אי שַׁעְרָא דָּא תִלְיָא וְאוּכְס, וּבְמִצְחָא תִלְתָּא שְׁרִטוּטִין מְסַטְרָא
דִּימִינָא, וְתִרִין מְשִׁמָּאֵלָא, וְלֹא מִתְחַבְּרִין אֵלִין בְּאֵלִין. בְּסִטְר
יְמִינָא אֵת תִּלְתָּא רְשִׁימִין דְּקִיקִין, דְּעַבְרִין עָלֶיהָ. וְאֵינֹן שְׁבִילִין
לְמַעַבְר עַל אֵינֹן שְׁרִטוּטִין אַחֲרָנִין. וּבְסִטְר שְׁמָאֵלָא חֲמֵשׁ, וְחַד מְנִיה
זַעִיר בְּאַרְבֵּיהָ. דָּא קִימָא בְּגוּ אֵת ז' וְאֵת י'. כְּדִין תִּשְׁכַּח קִרְיָצִין
תְּקִיפִין דְּעַל חוּרֵי עֵינֹי, דְּמִתְחַבְּרִין דָּא בְּדָא.

דא אֵיהוּ בְּר נֶשׁ מְאָרִיָּה דְּרוּגְזָא, וְלֹא בְּבַהִילוֹ, וְנִיחָא דִּילִיָּה
בְּעַכּוּבָא. חָשִׁיב בְּגִרְמִיָּה דְּאֵיהוּ חֲכִים. וְלֹאוּ הָכִי. זְקִיף רִישָׁא
לְאַסְתַּכְּלָא תְּדִיר. מְאָרִי מְצוּתָא לִבְר. בְּבִיתִיָּה לֹאוּ הָכִי. אוּרִיָּתָא לֹא
חָשִׁיב לְאַסְתַּכְּלָא בָּהּ. מְלִין דְּבָנִי נֶשׁא חָשִׁיבִין עָלֶיהָ כְּמִטּוֹל, וְאַתִּיב
מְלִין תְּקִיפִין עָלֶיהָ.

ואי מִתְפָּרֶשֶׁן קִרְיָצִין דָּא מִן דָּא, מְטוֹ וְלֹא מְטוֹ, כְּדִין תִּשְׁכַּח בְּמִצְחָא
לְסִטְרָא דִּימִינָא, תִּרִין שְׁרִטוּטִין רַבְרָבִין וְחַד זַעִירָא, וְתִרִין
רְשִׁימִין זַעִירִין דְּעָאֵלִין בִּינִיָּהוּ לְפּוֹתִיָּא. וְלְסִטְר שְׁמָאֵלָא תִרִין, חַד
רַבְרָבָא, וְחַד זַעִירָא, וְחַד רְשִׁימוֹ זַעִיר דְּעָאֵל בְּחַד וְלֹא מְטִי לְתַנְיָנָא.

דא אֵיהוּ מְאָרִיָּה דְּרוּגְזָא, לְפָנֶיךָ שַׁעְתָּא אֶתְמַלִּי רוּגְזָא, וְלְפָנֶיךָ שַׁעְתָּא
שְׁכִיךְ רוּגְזִיָּה, וּמְאָרִי קְטָטָא בְּבִיתִיָּה, וְלֹאוּ בְּרוּחַ נִיחָא. זְמָנָא
חֲדָא בְּעֵלְמָא (נ"א בִּימוֹי) אֶתִּיב תּוֹקְפִין לְבָנֵי נֶשׁא. אֶסְתַּכַּל לְתַתָּא.

מִצְחִיהָ קָמִיט בְּרוּגְזִיהָ, וְדָמִי כְּכֹלֵבָא, וּמִיָּד שְׂכִיף וְאַתִּיב רְכִיכִין. דָּא אִיהוּ בַר נָשׁ, דְּרוּחָא דִּילִיהּ וְרַעוּתָא דִּילִיהּ, לְאַשְׁתַּדְלָא בְּסַחֲוֶרְתָּא (עזרא ד') וּמִנְדָּה כָּלוּ וְהִלָּךְ וּבְאַשְׁתַּדְלוּתִיהּ, סָלִיק לְמַמוּנָא. דְּהָא אֶתְחַלֵּף אֶת צ' בְּאֶת ס'.

וְאִי מִתְפָּרֵשׁ קָרִיצִין דָּא מִן דָּא, וְשַׁעְרִין אַחֲרָנִין עֵיילִין בֵּין דָּא לְדָא זַעֲרִין. דָּא נָטִיר דְּבָבוּ סְגִי תְדִיר. טַב אִיהוּ בְּבִיתִיהּ. וְחָדִי וְעָצִיב בְּבִנְיָ נֶשֶׁא, דָּא קִיָּמָא בֵּין צ' וּבֵין ס'. טַמִּיר מְמוּנִיהּ. לֹא בְּעִי לְאַגְלוּיִי, וְלֹא תַגְלִי בְּעוּבְדוּי. קִמְצָן אִיהוּ. וְשַׁעְרִיהּ גָּבִיל דָּא עִם דָּא, וְתַלְיָא. לֹא חָשִׁיב גְּרַמְיָה לְמַלְבָּשׁ כְּדָקָא יָאוּת. מַה דְּלָבִישׁ לֹא אֶתְתַּקֵּן בֵּיהּ. מִצְחִיהּ רַבְרָבָא, תִּלְת שְׁרֻטוּטִין בִּימִינָא, וְאַרְבַּע בְּשִׁמְאָלָא תִרִין רְשִׁימִין עֵיילִין בִּינְיָהּ.

דָּא כַּד מְלִיל פְּשִׁיט מִשְׁכָּא דְּמִצְחָא, וְאִינוּן שְׁרֻטוּטִין לֹא אֶתְחַזֵּזוּן כָּל כֶּף. כְּפִיף רִישִׁיהּ אָזִיל. יְמִינָא מְנִיה שְׁמָאֵלָא. שְׁמָאֵלָא מְנִיה יְמִינָא. עָצִיב תְדִיר אָנִינָא אִיהוּ, מְאַרְיָה דְּלִישְׁנָא בִישָׁא. חָשִׁיב גְּרַמְיָה חֲכִים בְּכָל עוּבְדוּי. מְאַרִי דְּבָבוּ בְּכָל אִינוּן דְּמִשְׁתַּדְלָן בְּאוּרִייתָא.

בְּדְרוּעָא שְׁמָאֵלָא, אֵית לִיהּ רְשִׁימָא אוּכְמָא, וְאַרְבַּע שַׁעְרִין זַעֲרִין בָּהּ, וְתִרִין רַבְרָבִין דְּתַלְיִין בֵּיהּ סוּמְקִין. שַׁעְרָא שְׁעִיעַ וְתַלִּי, וְאִיהוּ, לָאו סוּמְק, וְלָאו אוּכְמ, מִצְחָא דִּילִיהּ לֹא רַב וְלֹא זַעֲרִ. דָּא קִיָּמָא בֵּין אֶת ס', וּבֵין אֶת צ' כְּלִילָא בְּאֶת ז'.

חָד שְׁרֻטוּטָא רַב בְּמִצְחִיהּ, דְּאֶזְלָא בְּפּוּתִיָּא, מְסַטְרָא דָּא לְסַטְרָא דָּא. תִּרִין שְׁרֻטוּטִין אַחֲרָנִין, אָבֵל לֹא רְשִׁימִין כָּל כֶּף, דְּהָא לֹא קִיָּמִין מְסַטְרָא דָּא לְסַטְרָא דָּא, כְּהָאִי. אַרְבַּע קָמִיטִין זַעֲרִין קִיָּמִין, בֵּין תִּרִין קָרִיצִין, עַל רִישָׁא דְּחוּטְמָא לְעִילָא.

דָּא אִיהוּ מְאַרְיָה דְּחֻדְוָה, חֲכִים, פְּקִיח, וְוִתְרָן בְּמְמוּנִיהּ, בְּכָל מַה דְּאַשְׁתַּדַּל לְמַנְדַּע אִיהוּ חֲכִים. לְפּוּם שַׁעְתָּא רַגְז, וּלְפּוּם שַׁעְתָּא נַח רוּגְזִיהּ, לֹא נָטִיר דְּבָבוּ לְעִלְמִין. לְזַמְנָא טַב, וּלְזַמְנָא לָאו הָכִי כָּל כֶּף, קָאִים בְּמִתְקָלָא. כַּד תָּב לְמְאַרְיָה, מְאַרְיָה אָחִיד בִּידִיהּ, וְסָלִיק לִיקָר סְגִיָּא. כָּלָא צְרִיכִין לִיהּ. אֶת ס' אֶזְלָא לְדִידִיהּ תְדִיר יִתִּיר מֵאֶת צ'. כָּל אִינוּן דִּיעֲטִין עָלֶיהּ עֵיטָא בִישָׁא, לֹא מְצַלִּיחִין, וְלֹא אֶתְקִיִּים הֵהוּא עֵיטָא, וְלֹא יְכַלִּין לְאַבְאָשָׁא לִיהּ. אֶתְחַזִּי רַמָּאָה וְלָאו הָכִי הוּא. אֶת ס' וְאֶת צ' מְגִיחִין עָלֶיהּ, וּבְגִין כֶּךָ סָלִיק וְנַחֲתִית. כַּד תָּב

למאריה, את ס' נצח, ואת עבד רעותיה בכלא. רחמן איהו. ובכי
כד אתמלי רחמין.

חד רשומא אית ליה בדרועא ימינא, וקיימא פרצופא, ולית עליה
שערין כלל. ואי שערא קמיטא, ולא תלי תחות אונדנין, ואיהו
קמיט לעילא מאונדנין דא קיימא במלוליה.

מצחיה רב ולא כל כף. שרטוטין דיליה חמש. תלת עברין מסטרא
דא לסטרא דא, ותריין לא עברין. מארי קטטה איהו,
ובביתיה יתיר. כל עובדוי בבהילו, אתחזי טב, ולא חכי. שבח
גרמיה במה דלא אית ביה. דא קאים באת ז' לחוד, וסליק למרחיק
באת צ' לחוד, מטי ולא מטי את ס' לית ביה כלל. וותרן במלוליה
ולא יתיר, אעיל גרמיה במה דלא אתחזי ליה, מאן דאשתתף בהדיה,
אצטרף לאסתמרא מחמידו דיליה, אבל אצלח איהו בהדיה.

שערא דתלי ולא שעיע, ושעריה רב. חמש שרטוטין ביה, דמטו
ולא מטו דא לדא, עינין דיליה צהיבין פקחין. דא כפיף
רישיה. אתחזי טב וזכאה, ולא חכי. שבח גרמיה. אי אשתדל
באורייתא כבר נש רב. תקיף ביצריה. כד מליל, אקמיט חוטמיה
ופשיט משכא דמצחיה. כל עובדוי לחיזו דבני נשא, אצלח
בממונא, רמאה איהו בכל עובדוי. מארי דלישנא בישא. ידע
לאסתמרא מבני נשא בכלא. שגעונא ביה, ואתכסי במה דאיהו
עבד. אעיל קטטין בלחישו.

אונדני רברבן, קיימין בקיומיהו תחות שערא, דא קיימא באת ין'
ואת ז', ובגין כף עובדוי לחיזו בני נשא. בין כתפוי תליין
תלת שערין בלא רשימא כלל. מאן דאשתתף בהדיה לא אצלח.
ואיהו אצלח ברמאותא דיליה, ואתחזי זכאה לאחרא, וחשיב דעבד
לקבליה עובדי קשוט.

שערא קמיטא ותלי תחות אונדנין, אי איהו רווק, חד שרטוטא
במצחיה, ותלת קמיטין על רישא דחוטמין, בין קריצין
דיליה. מאריה דחדוה איהו. פקיחא בכלא. רמאה. וותרן איהו, עבד
וותרנותא לאינון דמקרבין בהדיה. דא קיימא באת ס' ואת ז'. וכד
הוי סיב, מתחלפן (ס"א צינרא דאתון) אתון, את ז' ברישא, ואת ס'
בהדיה. לאו איהו וותרן, אלא בביתיה. אצלח בממוניה. רמאה לא
הוי. אעדי גרמיה מההוא ארחא.

על קריצא שמאלא, אית חד רישומא זעיר, דמחה ליה בר נש ביומי עולימוי, אטים עינא ימינא. חמש קמיטין על רישא דחוטמיה, בפותייה בין קריצי עינוי. שערא קמיטא זעיר על רישיה. קמיט דעינין. דא איהו באת ז' בלחודוי. בלא סכלתנו. שגעונא בלביה. בהיל בעובדוי.

חד שרטוטא על מצחיה. וארבע אחרנין זעירין. לית ביה מהימנותא, לא ישתתף בר נש בהדיה, דלא יצלח. חייבא איהו למאריה בכל עובדוי. חד תולדותא זעירא אית ליה על ירכא שמאלא. לזמנין אתמחי, ולזמנין אתייליד. ואי ארבע שרטוטין על מצחיה, כל הני אית ביה, אבל לית בה תולדתא. ואי תלת רברבין ותלת זעירין, שפירו דשערא איהו, ואיהו באמצעיתא. עד כאן רזא דשערא.

מצחא מתפרשא בשערא, ומצחא מתפרשא בעינין, עינא מתפרשא בשערא, לארבעה סטרין. בבת עינא, בגוונין דעינא, בחוורו דעינא, באוכמו דעינא. כל אסתכלותא לאסתכלא, בכל אינון סימנין דשית דקאמרן, לית להו אלא מתליסר שנין ולעילא, דאתפרשא רוח קדשא מרוח מסאבא. בר בשרטוטי בלחודוי, דשרטוטין בין זעירא ובין רב מתחלפי תדיר וכן בכלהו.

בתיב (שמות יח) ויבחר משה אנשי חיל מכל ישראל וגו', דאילו על אינון סימנין אחרנין בעא ולא אשכח. וכן (דברים א) הבו לכם אנשים חכמים וידועים לשבטיכם. מאי ידועים. דאשתמודעאן באינון סימנין, ואשכח, בר נבונים דלא אשכח.

עינא ברזא דאת ר' ואת פ', דגבינין חוורין ושערא סומקא. אי גבינין דעינוי חוורין, דא הוא בר נש דאצטריכו בני נשא לאסתמרא מניה. כל מלוי ברמאותא. פקיחא איהו. נטיר דבבו. דא איהו באת ר' בלחודוי. ולא אתחבר בהדיה את פ'. את דא, אזלא ושאט עליה, ולא אתישבא ביה. עינוי דדא שקיעין, בהיל בעובדוי. וכן כל מאן דעינוי שקיעין, אצטריך לאסתמרא מניה בכל עובדין. רמא איהו, וברמאותיה יהיב טעמא למלוי.

מצחא דיליה רב, ולא עגולא. תרין רשימין רברבין אזלין בפותיא דמצחיה, מסטר לסטר, וארבע זעירין. שערא דיליה תליא. קריר מוחא איהו. ועל דא פקיחא הוי. אודנוי זעירין, בדרועוי שערא רב. נקיד איהו בנקודין דרשימין אוכמין. ואי רשימין סומקין, תב

לְזַמְנֵין לְמַעַבְד טִיבו, וְאַתְקִיִּים בֵּיה זְמַנָּא זְעִירָא, וּלְזַמְנֵין תָּב
לְקַלְקוּלִיָּה. חֲמֵדֵין אִיהוּ.

זְרָעָא דְּדוֹד בְּהַפּוּכָא. דּוֹד מְלָכָא יָרִית דָּא סוּמְקָא שְׁפִירָא, לְמַעַבְד
דִּינָא, וּלְמַעַבְד שְׁפִירו דְּעוֹבְדוּי. עֵינוּי עֵינֵין דְּרַחֲמִי, יִתְבִּין עַל
שְׁלִימו, סְלָקִין חֲנָא וְחֶסֶדָּא. חַד חוּטָא יְרוּקָא אָזִיל בְּגוּוּיָהּ. בְּשַׁעֲתָא
דְּאַגָּח קָרְבָּא, הֵהוּא חוּטָא אֶתְהַפֵּךְ וְאַתְהוּי סוּמְקָא כּוּוּרְדָּא. נַח רוּגְזִיָּה
בְּקָרְבָּא, תָּב הֵהוּא חוּטָא כְּמִלְקֶדְמִין. נֶסֶין (פִּסִּין) רְבִרְבִין הוּוּ בְּעֵינוּי.
הוּוּ חֲדָאן. תְּאִיבִין לְמַחֲמִי. נְקוּדִין בְּתֵלֶת גּוּוֹנִין, חֲדוּ דְּלָכָא הוּוּ בְּלָב
כְּלָא, חֲיִיבִיא דְּמִסְתַּכְלִין בְּהוּ, הוּוּ זְעִין וְדַחְלִין, סְלָקִין בְּלַבִּיָּהוּ
אִימְתָא וְדַחֲלִלו.

מִצְחָא דִּילִיָּה רַב עֲגוּלָא בְּשְׁפִירו, וְכָל אֲתוּוֹן אֲתַחְזוֹן וְסְלָקִין בֵּיה,
אַלִּין סְלָקִין וְאַלִּין נַחֲתִין. אֵינּוֹן דְּנַחֲתִין סְלָקִין, יִהְבִּין דּוּכְתָּא
אַלִּין לְאַלִּין. בְּגִין כֶּךָ רְשִׁימִין דִּילִיָּה סְלָקִין בְּאַרְכָּא לְעִילָא. גְּבִינִין
דְּעֵינוּי רַחֲמִין לְרַחֲמִינוּתָא. לָא אוּכְמִין וְלָא סוּמְקִין, אֶלָּא בֵּין תְּרִין
גּוּוֹנִין. בֵּת עֵינָא דְּלָגוּ, אַחְזִי כָּל דִּיוֹקְנֵין דְּעֶלְמָא, חוּטָא סוּמְקָא סַחְרָא
לִיָּה, וְחֲדוּוּא סַחֲוֹר סַחֲוֹר כְּלָא.

שִׁירוּתָא, דְּחִיבִין מְקָרְבִין לְמַחֲמִי, אֵינּוֹן חֲיִיבִיא חֲמָאן לֹון חֲיִיכָאן,
רַחֲמִי חֲנָא וְחֶסֶדָּא. לְבַתֵּר תּוּקָפָא וְדַחֲלִלו וְאַמְתָּנוּ וְרוּגְזָא.
וְעֵינוּי יוֹנִים לְגְּבִיָּהּ. מָאִי יוֹנִים. דְּעַבְדִּין לֹון אֲוִנָּאָה לְחִיבִיא. כְּמָה
דָּאֵת אֲמֵר (וִיקְרָא כֹה) לָא תּוֹנוּ אִישׁ אֶת עַמִּיתוֹ וּכְתִיב (שִׁיר הַשִּׁירִים א) עֵינִיד
יוֹנִים. מְקָרְבִין, וּמְרַחֲקִין. כָּל דִּיוֹקְנֵין דְּעֶלְמָא כְּלָהוּ כְּלִילֵין בְּאַנְפוּי.
שַׁעֲרָא דְּרִישִׁיָּה, הֵוָה רְשִׁים בְּגוּוּיָּה שְׁכַעָה זִינִי דְּהָבָא.

חֲמִינָא בְּסַפְרָא דָּאֲדָם קְדָמָאָה, דָּאֲמֵר הֵכִי דִּיוֹקְנֵין דְּמִשְׁיַחָא קְדָמָאָה,
לְסִיָּהָרָא, גּוּוֹן דִּילִיָּה, זְהָב יְרוּקָרָק בְּאַנְפוּי. גּוּוֹן דִּילִיָּה, זְהָב
אוּפִיר בְּדִיקְנִיָּה. גּוּוֹן דִּילִיָּה, זְהָב שְׁבָא בְּגְבִינֹי. גּוּוֹן דִּילִיָּה (דְּבִרֵי הַיָּמִים
ב ג) זְהָב פְּרוּוֹים, בְּקָרִיצִין דְּעַל עֵינוּי. גּוּוֹן דִּילִיָּה, זְהָב סָגוּר בְּשַׁעֲרָא
דְּרִישִׁיָּה. גּוּוֹן דִּילִיָּה, זְהָב מוּפֹז עַל חֲדוּי בְּלוּחָא דְּעַל לְבִיָּה. גּוּוֹן
דִּילִיָּה זְהָב תְּרִישִׁשׁ, עַל תְּרִין דְּרוּעִין. כָּל שְׁבַעָה גּוּוֹנִין אֵלִין, הוּוּ
רְשִׁימִין, עַל כָּל אֵינּוֹן דּוּכְתִי דְּשַׁעֲרוּי.

בְּדְרוּעָא יְמִינָא, הֵוָה חֲקִיק וְרְשִׁים רְשׁוּמָא חֲדָא סְתִים מְבִנִי נָשָׂא,
מְגַדֵּל חֲקִיק בְּאַרְיָה. וְאַלְף זְעִירָא רְשִׁים בְּגוּיָּה, וְסִימְנָא דָּא
(שִׁיר הַשִּׁירִים ד) אֶלְף הַמְּגֵן תְּלוּי עֲלִיו. כָּל זְמַנָּא דְּאַגָּח קָרְבָּא, הֵהוּא

רְשִׁימָא סְלָקָא וּבִלְטָא, וְעַל מַגְדֵּל מְכַשְׁפָּשָׁא הָאֵי אֶלְף, וּכְדִין אֶתְתַּקֵּף
לְאַנְחָא קֶרְבָּא. כִּד עָאֵל בְּקֶרְבָּא מְכַשְׁפָּשָׁא הֵהוּא אַרְיָה, וּכְדִין אֶתְגַּבֵּר
כְּאַרְיָה, וְנִצַּח קֶרְבִּין. וְהֵהוּא מַגְדֵּל אֶתְרֵהִיט, וְסִימְנִיָּה (מְשִׁלִּי יח) בּוּ יְרוּץ
צְדִיק וְנִשְׁגָּב. וְנִשְׁגָּב דּוֹד מִשְׁנָאוֹי דְּלֹא יְכַלִּין לְגַבִּיָּה. וּמִן סְמִנִּין אֵלִין
וְרִשְׁמִין אֵלִין, הֵוּוּ רְשִׁמִּין בְּדִרְעִיָּה שְׁמָלָא. רְשִׁמָּא דְּבֵר נֶשׁ אַחֲרָא
לֹא כֹהֵאִי.

עֵינִין צְהִיבִין פְּקִיעִין, שְׁגֻעוֹנָא בְּלִיבִיָּה. מִצְחָא רַב. שְׁעָרֵי סְגִיאִין,
תְּלִין, רְחִיקִין מִמְשַׁכָּא דְּרִישָׁא. פְּקִיחָא אִיהוּ. פּוּם מְמַלֵּל
רַבְרָבִין. שְׁפּוֹן דִּילִיָּה עֲתִיקִין מְאַרְיָה דְּלִישְׁנָא בִישָׁא.

בְּמִצְחִיָּה תְּלַת שְׁרֻטוּטִין, אִי בְּעִינִיָּה תְּרִין שְׁוֹרִיקֵי סוּמְקִי, דָּא הָוָה
בְּאֵת ר' בְּלַחֲדוּדִי, וְשְׁוֹרִיקָא זְהִיר לְגַבִּיָּהוּ. עֲבִירָה
אֲזַדְמַנַּת לְגַבִּיָּה, וְאַשְׁתַּזִּיב מִינָהּ.

וְאִי שְׁוֹרִיקָא חָדָא סוּמְקָא לְגוּ בְּעִינָא, קִיִּמָּא בְּאַרְפָּא, וְתִרִין זְעִירִין
תְּחוּתִיָּה, וְחַד דְּאַעְבֵּר בְּעִינוֹי. דִּין אֵית לִיָּה עֵיטָא בִישָׁא, בְּאַתְתָּא
אַסוּרָה, וְעָדִין עֵיטָא קִיִּמָּא. כְּדִין תְּשַׁתְּכַח בְּמִצְחִיָּה, חַד שְׁרֻטוּטָא
לְאַרְפָּא. מְקִרִיצָא יְמִנָא חַד שְׁעָרָא וְאַרְבַּע זְעִירִין תְּחוּתִיָּה, וְחַד
דְּאַעְבֵּר בִּינִיָּהוּ לְפּוֹתִיָּהּ.

וְאִי יִתְפָּרֵשׁ מֵהֵהוּא חֲטָאָה, תְּשַׁכַּח בְּעִינִיָּה, תְּרִין שְׁוֹרִיקֵי דְקִיקִין,
אֲזִלִּין בְּפּוֹתִיָּה דְעִינָא, וְלֹא אַעְבֵּר חַד בִּינִיָּהוּ, וְכֵן בְּמִצְחָא.
וּמִזְמֵן דְּאַתְפָּרֵשׁ מֵהֵהוּא חוּבָה, הוּא מִזְמֵן תְּשַׁעָּה יוֹם, דְּהָא מִתְּמֵן
וְלֵהֲלָאָה, יִתְמַחוּן רְשִׁמִּין אֵלִין, וְיִתְיַלְדוּ אַחֲרָנִין.

עֵינִין דְקִיקִין, וּמִתְהַפְּכֵן זְעִיר בְּסוּמְקָא. דָּא אִיהוּ פְּקִיחָא. כָּל מְלוּי
(ס"א בְּתִיבְתָּא) בְּחִיּוּבָא. בְּמִצְחֵי תְשַׁכַּח רְשִׁמִּין תְּלַת. חַד רַב,
דְּאַעְבֵּר מִסְטָרָא דָּא לְסְטָרָא דָּא. וְתִרִין אַחֲרָנִין דְּלֹא עֲבָרִין. קְרִיצִין
דְעִינוֹי רַבְרָבִין. מְאַרְיָה דְקִשְׁיוֹ אִיהוּ. כִּד מְלִיל, קָמִיט בְּחוּטְמִין,
בְּרוּגְזִיָּה, (ס"א א) אִי בְקִשְׁיוֹ דְלִבִּיָּה. זְקִיף שׁוּם בִישׁ עָלֶיהָ. בִישׁ בְּעִינֵי
דְכֹלָא. כֹּלָא שְׁנָאִין לִיָּה. אֲצִלַּח לְזִמְנִין וְלְזִמְנִין לֹא.

תְּלַת שְׁעָרִין רַבְרָבִין בְּחִדוּי עַל לִבִּיָּה. שְׁפּוֹן דִּילִיָּה עֲתִיקִין, מְאַרְיָה
גְּאוּתָא בְּשְׁגֻעוֹנָא. לִישְׁנָא בִישָׁא.

שְׁעָרֵי שְׁעִיעִין רַבְרָבִין וְסְגִיאִין. אֲנָפוּי אֲנָפִין אֲרִיכִין זְעִיר, וְעַגּוּלִין
זְעִיר, לְזִמְנִין אֶתְחַרֵּט מִכָּל מַה דְּעָבַד וְתַב לְקִלְקוּלִיָּה. בְּעִינִיָּה

תשכח שורייקי, תרין בעינא דימינא, וחד בעינא דשמאלא. אודנוי
זעירין, קיימין בקיומא.

זרעא דדוד בהפוכא. זרעא דדוד כל סימנין אלין לטב, ולמעבד
טיבו. בר שפון רברבין, דכל מאן דשפונתיה רברבין,
מאריה דלישנא בישא איהו, בין זפאה, בין חייבא. בר אי צדיק גמור
הוא. ובזכיו דיליה נצח ונטיר גרמיה.

עיינין ירוקין, זעיר מגוון סומק אזיל בינייהו, במצחיה תרין
רשומין, מסטרא דא לסטרא דא, וחד לעילא זעירא, וחד
לתתא. איהו באת פ' ואת ר'. דא מצחיה רב בעגולא, איהו טב לכלא.
יהיב מכל מה דאית ליה לכל בר נש. ותן איהו. שערורי שעיע ותלי.
בסטר ימינא אית ליה חוורו דשערי, מיומא דאתברי.

מתניתין. בני עלמא מאריהון דסכלתנו, פקיחין עיינין, מאריהון
דמהימנותא, די הוה גניזא בכו. מאן מנכון דסליק
ונחית. מאן די רוח אלהין קדישין ביה. ליקום ולינדע, בשעתא
דסליק ברעותא דרישא חוורא, למברי אדם, בטש בגו בוצינא חדא,
ובטש בוצינא בפשיטו דנהיר, וזהו פשיטו דבוצינא אפיק נשמתין.
אוף הכי בטש גו טנרא חדא תקיפא, ואפיק ההוא טינרא שלהובא
חדא מלהטא, מרקמא בכמה גוונין, וזהו שלהובא סלקא
ונחתא, עד דההוא פשיטו (נ"א פטישו) בטש ביה, ותב ואתישב
בדוכתיה, ואתעביד רוחא דחיי.

וההוא רוחא אתתחם, ונטיל גוון חד משמשא. נחית לתתא, נטיל
גוון חד מסיהרא. סטא לימינא, נטל גוון מיא, כליל בפומא
דאריה חדא. סטא לשמאלא, נטל גוון אשא, כליל בפומא דחד שור,
סומקא כוורדא. סטא לקמיה, נטל גוון רוחא, כליל בפומא דחד נשר
רברבא, רב גדפין, מאריה דנוצה, כל גוונין ביה מתחמאן. סטא
לאחורא, נטל גוון עפרא, כליל מארבע סטרי עלמא. בפומא דאדם,
וכל דיוקנין מסתכלן לגביה.

אתיישב ההוא רוחא בההוא עפרא, ואתלבש ביה. כדין ההוא
עפרא, מכשכשא ונחת לתתא, ובטש סטרא מד' סטרין
דעלמא, ואתעביד דיוקנא חדא ופרצופא, וזהו רוחא אתטמר מגו
לגו. וזהו עפרא דאתכניש מד' סטרין בטש לגביה נפש כלילא
בעפרא (ס"א ברוחא).

וְהָהוּא נֶפֶשׁ אִיהוּ יְסוּדָא לְעוֹבְדֵי גּוֹפָא. כְּפּוּם עוֹבְדֵין דְּהָהוּא נֶפֶשׁ
בְּגוֹפָא, הָכִי אֶתְחַזִּי בְּמִשְׁכָּא לְכַר. רוּחָא דָּא אֶתְטַמַּר לְגוּ.
וְהָהוּא אַחְזִי לְכַר, סְלִיק וְנַחֲתִית, וּבִטְשׁ בְּאַנְפוּי, וְאַחְזִי דִּיּוֹקְנִין
וְרִשְׁמִינִין. בִּטְשׁ בְּמִצְחִיה, אַחְזִי דִּיּוֹקְנִין וְרִשְׁמִינִין בִּטְשׁ בְּעֵינוּי, וְאַחְזִי
דִּיּוֹקְנִין וְרִשְׁמִינִין. הָדָא הוּא דְכֶתִיב, (ישעיה ג) הִפְרַת פְּנִיָּהֶם עָנְתָה בָּם.
בוֹצִינָא דְּאֶתְמַשֵּׁךְ מִנִּיה מְדִידוֹ, דְּחָד חוּטָא יְרוּקָא, שְׁלֵהֲבוּתָא דְתַהוּ.
בִּטְשׁ בִּידוּי בְּשַׁעְתָּא דְּכַר נֶשׁ נְאִים, וְרִשְׁמִינִין וְרִשְׁמִינִין
וְשִׁרְטוּטִין בִּידִיה, וּכְפּוּם עוֹבְדֵין דְּכַר נֶשׁ הָכִי אֶתְרִשִׁים. וְאַלִין אֶתְוּוֹן
מִתְהַפֵּכֶן מִתְתָּא לְעֵילָא, וְיִדְעִי לֹוֹן חֲבָרִי קְשׁוּט, בְּרִשְׁמִינִין דְּאֶתְוּוֹן
דְּבוֹצִינָא, וְכָל אֵלִין חִילִין דְּלָגוּ בְּכַר נֶשׁ, עֲבָדִין רִשְׁמִינִין וְשִׁרְטוּטִין
אֶתְוּוֹן מִתְהַפֵּכֶן. מָאן דְּרָקִים דָּא, רָקִים בְּשַׁפּוּלִי מִשְׁכְּנָא. כְּמָה דָּאֵת
אָמַר, (תהלים קלט) רַקְמָתִי בְּתַחֲתִיּוֹת אֶרֶץ. בְּרִיךְ הוּא בְּרִיךְ שְׁמִיָּה לְעֵלִם
וּלְעֵלְמֵי עֲלָמִין.

עֵינִין חוּרָא, וְאַבְרִין סוּמְקִין, בְּאַתְרִיה דְּנִפִּיק מִינִיה, דָּא אִיהוּ בָּאֵת
פ' וְאַת ר' כְּלִילָא כְּחָדָא.

מִצְחִיה רַב, תֵּלֶת שִׁרְטוּטִין סְלִקִין בְּמִצְחִיה, שִׁית זְעִירִין אַחְרָנִין.
סוּמְקָא הוּא וְלֹא סוּמְקָא, קִיִּמָּא בֵּין תְּרִין גְּוֹוִנִין. שְׁעָרִיה אוּף
הָכִי. אַנְפוּי רַבְרַבֵּן. שְׁעָרִיה קָמִיט, וְלֹא כָּל כֶּן. תְּלִי זְעִיר תַּחֲתֹת אוּדְנוּי.
טַב אִיהוּ, מְאָרִי דְמַהִימְנוּתָא, מְאָרִי דְרוּגְזָא תְקִיף, בְּשַׁעְתָּא דְּאֶתְרַגִּיז.
הָהוּא סוּמְקָא דְתַחֲתֹת עֵינָא, אֶתְפֹּשֵׁט בְּעֵינִיה. רוּגְזִיה בִּישׁ. בְּשַׁעְתָּא
דְּמִלִּיל בְּרוּגְזִיה סְתִים פּוּמִיָּה, וְנִפִּיק תְּנָנָא מִנְחִירוּי. וְלִזְמָן
זְעִיר נַח רוּגְזִיה, וְלֹא כָּל רוּגְזִיה, עַד יוּמָא אַחְרָא, אוּ תְרִין יוּמִין. דָּא
אַצְלַח לְזַמְנִין, וְלִזְמָנִין לֹא. אָבֵל קָאִים תְּדִיר בְּאַצְלַחוּתָא, בֵּין זְעִיר
וּבֵין רַב.

וְאִי סוּמְקָא דְפּוּם עֵינָא, זְעִיר כְּחוּטָא, וְלֹא אֶתְפֹּשֵׁט בְּשַׁעְתָּא דְּרוּגְזִיה
בְּעֵינָא, וְאִית בִּיה כָּל הֵנִי סִימְנִין. חֲלָשָׁא בְּלָפָא. וְאִיהוּ דְּחִיל
מְכָלָא, שִׁינְתִּיה לֹא אֶתִּישֵׁב בִּיה. חֲשִׁיב תְּדִיר מִחֲשָׁבִין וְדְחִיל מְכָלָהוּ.
וְאַצְלַח לְכָלָא. מְאָרִיה דְּגָרִיעַ (דְּגִיפִי). לֹא חֲשׁ לְגִיּוּפָא.

לְזַמְנִין תַּב בְּתִיּוּבְתָא וְדְחִיל. וּמַגּוּ דְּחִילוֹ, כְּדִין תִּשְׁכַּח בְּעֵינִיה יְמִינָא,
הָהוּא סוּמְקָא דְפּוּם עֵינָא, בְּסוּפָא בְּשַׁפּוּלִי עֵינָא, וְחָד
שׁוּרְיָקָא דְקִיק סוּמְקָא בְּעֵינִיה שְׁמָאֵלָא, וְאִי מִתְחַלְפִי מַה דִּימִינָא

לשְׁמָאלָא, וּמָה דְשְׁמָאלָא לִימִינָא, כְּדִין אִיהוּ בְקָלְקוּלִיָּה. וְתָב וְתָבֵר
גְּזִיזָא דְכַרְדָּא, בְּגִין לְאַעְבְּרָא עֲבִירָה.

תַּרְיִן קְמִיטִין עַל רִישָׁא דְעִינָא, וְתַלְתָּ לְתַתָּא. וּבְרַגְלֵיהָ שְׁמָאלָא,
בְּאַצְבָּעָא דְאַמְצָעִיתָא, שִׁית שְׁעָרִין, וּבִזְמָנָא אַחְרָא חֲמִשׁ,
וְהִשְׁתָּא שִׁית, חַד זַעֲרָא בִּינִיָּהּ. עֵינִין אוֹפְמִין, וְקָרִיצִין דְעַל עֵינֵי
רַבְרָבִין, סְגִיָּאין שְׁעָרִין, אֵלִין עַל אֵלִין, וְאֵינוֹן עֵינִין אוֹפְמִין וִירוֹקָא,
אֲזִיל בְּגוּוֹיָהּ, וְהָהוּא יְרוֹקָא אֲטַבֵּעַ יִתִּיר. הָאִי אֵית לִיהָ חֲמִשׁ
שְׁרֻטוּטִין בְּמַצָּחָא, תַּרְיִן דְעַבְרִין מִסְטֵר לִסְטֵר. וְתַלְתָּ דְלָא עַבְרִין וְכוּ'.

חֲכָמֵי הַגּוֹיִים כָּלם אֵינָם יוֹדְעִים בִּיצִירָה מֶה שְׂיוּדַע קָטָן שְׁבִישְׂרָאֵל

אֵין חֲכָמֵי הַגּוֹיִים, שְׁכָלם אֵינָם יוֹדְעִים בִּיצִירָה מֶה שְׂיוּדַע קָטָן שְׁבִישְׂרָאֵל.
וְתוֹעֵלֶת נְשָׂאֵר הַחֲכָמוֹת לְהִיּוֹת סֵלֶם לְחֻכְמַת יִדְעַת הַבוּרָא.

(רַבִּינוּ מֹשֶׁה בֶּן נַחֲמָן, הַרְמָקָ"ו, כְּתָבֵי רַמְבָּ"ן, מֵאמֵר תוֹרַת ה' תְּמִימָה, עֲמוּד קנ"ה)

חִיבִים לְדַעַת אוֹתָהּ כִּי מִצּוּהָ הִיא עָלֵינוּ

חִיבִים לְדַעַת אוֹתָהּ, כִּי מִצּוּהָ הִיא עָלֵינוּ: "וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהִשְׁבַּחַת אֶל לְבָבָהּ, כִּי
הַשֵּׁם הוּא הָאֱלֹקִים". הֵרִי שְׁחִיבִים אֲנַחְנוּ לִידַע בִּידְעָהּ וְלֹא בְּאִמוּנָה בְּלִבָּד,
אֲלֹא בְּדִבְרֵים הַמְתִּישְׁבִים עַל הַלֵּב.

(רַבִּינוּ מֹשֶׁה חַיִּים לוֹצְאָטוּ, הַרְמָח"ל, סֵפֶר מִלְחַמַת מֹשֶׁה, כָּלִים, עֲמוּד ש"ט)

כָּל חֲכָמַת הַקְּבֵלָה הִיא רַק לְדַעַת הַנְּהַגְתּוֹ שֶׁל הָרָצוֹן הָעָלְיוֹן

כָּל חֲכָמַת הַקְּבֵלָה הִיא רַק לְדַעַת הַנְּהַגְתּוֹ שֶׁל הָרָצוֹן הָעָלְיוֹן, עַל מֶה בָּרָא
כָּל הַבְּרִיּוֹת הָאֵלֶּה? וּמָה הוּא רוֹצֵה בָּהֶם? וּמָה יִהְיֶה סוֹף כָּל סִיבּוּבֵי הָעוֹלָם?
וְאִיךָ מִתְּפָרְשִׁים כָּל הַגְּלָגּוּלִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר לְעוֹלָם, שֶׁהֵם כָּל כָּךְ זָרִים, כִּי כָּבֵר
שֶׁעַר הָרָצוֹן הָעָלְיוֹן בְּעֶצְמוֹ סִיבּוּב הַנְּהַגָּה זֹאת הַגּוֹמְרֶת בְּשִׁלְמוֹת גָּמוּר. וְאֵלֶּה
הַשְּׁעוּרִים הֵם מֶה שְׁאֵנוּ מְפָרְשִׁים בְּסוּד הַסְּפִירוֹת וְהָעוֹלָמוֹת.

(רַבִּינוּ מֹשֶׁה חַיִּים לוֹצְאָטוּ, הַרְמָח"ל, דַּעַת תְּבוֹנוֹת עֲמוּד 12)

מִי שֶׁהוּא שָׁלֵם גַּם בְּסִתְרֵי תוֹרָה נִקְרָא מְשֻׁכֵּל, וְכָל אוֹתִיוֹת הוּי"ה זֹכִים לְשִׁמְרוֹ לְעוֹלָם
מִי שֶׁהוּא שָׁלֵם גַּם בְּסִתְרֵי תוֹרָה נִקְרָא מְשֻׁכֵּל. מִי שֶׁיֵּשׁ בִּידּוֹ מִקְרָא מֵאוֹת
ה' אַחֲרוֹנָה שְׁבַשֵּׁם נִשְׁלַח לוֹ מִלֵּאף לְשִׁמְרוֹ, וְאֵם יֵשׁ בִּידּוֹ מִשְׁנֶה וְתַלְמוּד עִם
הַמִּקְרָא נִזְקָקִין לוֹ ב' אוֹתִיוֹת אַחֲרוֹנוֹת ו"ה מִשֵּׁם הוּי"ה לְשִׁלַּח לוֹ ב' מִלֵּאכִים
לְשִׁמְרוֹ, וְאֵם יֵשׁ בִּידּוֹ מִקְרָא, מִשְׁנֶה, תַּלְמוּד, אֲגָדָה, וְסִתְרֵי תוֹרָה וְסִפְרֵי יְצִירָה,
וְאֵינוֹ שָׁלֵם בְּחֲכָמַת הַקְּבֵלָה, נִקְרָא חֲכָם וְנָבוֹן, וְאֵינוֹ נִקְרָא מְשֻׁכֵּל. וְכָל הַשֵּׁם
הַמִּיחָד רַבּוֹ כָּכֵל זְכוּק לְשִׁמְרוֹ, וְמִי שֶׁהוּא שָׁלֵם בְּכָל הַדְּבָרִים הַנִּזְהָרִים, כָּל
אוֹתִיוֹת הוּי"ה זֹכִים לְשִׁמְרוֹ לְעוֹלָם.

(חֲסֵד לְאַבְרָהָם לְרַבִּינוֹ אַבְרָהָם אֲזוּלָאִי זְכוּתוֹ יְגוֹ עָלֵינוּ אָמֵן, עֵין הַקּוֹרֵא נֶהֱרֵ י"ג)